

Sreda, 27. mart, u 12h
Medija centar

Saopštenje sa konferencije za medije

Borba za Beogradsku tvrđavu: ujedinjena struka uputila pisma nadležnim ministarstvima

U sredu, 27. marta 2019, udruženi predstavnici najreferentnijih strukovnih organizacija, naučnih i obrazovnih institucija koje se bave kulturnim nasleđem, uputili su protestna pisma nadležnim ministarstvima i institucijama u kojima su izneli argumente protiv izgradnje gondole na Beogradskoj tvrđavi i ukazali na niz kršenja stručnih standarda i zakonskih regulativa prilikom dosadašnjih koraka na realizaciji projekta izgradnje gondole. Prošle nedelje, ova strukovna inicijativa pokrenula je [”Peticiju protiv gradnje gondole na Beogradskoj tvrđavi”](#), koju je potpisalo preko 14000 građana.

“Ovako velika podrška Peticiji i zabrinutost građana dodatno nas ohrabruje i obavezuje na odgovornost da se dalje zajedno borimo za očuvanje Beogradske tvrđave i odgovorniji odnos prema kulturnom nasleđu” navela je u svom obraćanju na današnjoj konferenciji za novinare prof. dr Staša Babić, profesorka na Odeljenju za arheologiju Filozofskog fakulteta u Beogradu.

Inicijativa je danas, nakon analize planskih dokumenata u vezi izgradnje gondole, uputila zvanična pisma Ministarstvu građevinarstva, infrastrukture i saobraćaja, Ministarstvu kulture i informisanja, Nacionalnoj komisiji za saradnju sa UNESCO pri Ministarstvu inostranih poslova, i Republičkom zavodu za zaštitu spomenika kulture, u kojima precizno ukazuje na neregularnosti u izradi *Plana detaljne regulacije za gondolu Kalemegdan-Ušće* i neadekvatnosti Uslova i mera zaštite izdatim od strane Republičkog zavoda za zaštitu spomenika kulture.

“Inicijativa protiv gradnje gondole na Beogradskoj tvrđavi, istovremeno je inicijativa za očuvanje gradskih predela koji se uništavaju širom Srbije, za odbranu Ustavnog prava svih građana na kulturno i prirodno nasleđe kao javno dobro, kao i za glasnjivi i suvereniji glas struke” – rekla je dr Višnja Kisić, generalna sekretarka Evropa Nostre Srbija i stručnjak za upravljanje kulturnim nasleđem.

Arhitekta Katarina Maksimov, predsednica Društva konzervatora Srbije, istakla je da Plan detaljne regulacije za gondolu Kalemegdan-Ušće, kao i sve prateće dozvole i uslovi, nisu u skladu sa planovima višeg nivoa na koji su bili obavezni da se oslanjaju. Maksimov je istakla da *“Beogradsku tvrđavu kao prostor od izuzetnog značaja štite Zakon o prostornom planu Republike Srbije, generalni urbanistički plan Beograda i Plan generalne regulacije područja sedišta jedinica lokalne samouprave Grad Beograd celine I-XIX. Uz to, mere zaštite koje je Republički zavod za zaštitu spomenika kulture izdao za potrebe Plana generalne regulacije 2015. godine, izričito zabranjuju postavljanje žičara, sajli, dalekovoda i drugih vidova alternativnog prevoza, te je pitanje kako je moguće da je za manje od tri godine ova ustanova promenila mišljenje.”*

S tim u vezi, inicijativa zahteva preduzimanje hitnih koraka za obaranje Plana detaljne regulacije za gondolu Kalemegdan-Ušće od strane Ministarstva građevinarstva, infrastrukture i saobraćaja, i poziva Ministarstvo kulture i informisanja da pokrene procedure osporavanja ovog plana i ispita okolnosti pod kojima je Republički zavod mogao da donese Uslove koji su suprotni svim principima, praksama i zakonskim obavezama u domenu zaštite kulturnog nasleđa.

“Arheološki slojevi Beogradske tvrđave su “majka svih Beograda” od praistorije do danas, i odgovoran odnos prema ovako vrednom nasleđu podrazumeva detaljna arheološka istraživanja koja moraju da prethode bilo kakvim planovima o savremenim intervencijama na kulturnom dobru,” - rekao je dr Adam Crnobrnja, predsednik Srpskog arheološkog društva. - “Ni to u ovom slučaju nije ispoštovano, niti je predviđena mogućnost da se u slučaju pronalaska važnih arheoloških nalaza – koji su slučaju Beogradske tvrđave izvesni – obustave i zaustave svi radovi.”

Inicijativa je podvukla da proces donošenja odluka o izgradnji gondola nije pratila nijedna detaljna studija uticaja na kulturno nasleđe, turizmološka studija opravdanosti investicije, studija saobraćaja koja bi pokazala da je gondola najurgentnije i najadekvatnije rešenje za pitanje transporta u Beogradu, niti ekonomska studija koja bi pokazala na koji tačno način ova investicija doprinosi prosperitetu građana. Učesnici panela ocenili su da je ovo još jedan u nizu investicija u kojem se javno dobro, javni resursi i javni prostori žrtvuju zarad kratkoročnog profita pojedinaca.

“Beogradska tvrđava je na Tentativnoj listi UNESCO i ugrožavanje Nominacije na Listu svetske baštine imalo bi ozbiljne posledice na reputaciju Srbije u međunarodnim kulturnim odnosima, kao i na Misiju Srbije pri UNESCO-u, istakla je dr Irina Subotić, potpredsednica Evropa Nostre, najveće evropske organizacije za očuvanje nasleđa. Međunarodna stručna javnost već je obaveštena o ovom pitanju, i upravni odbor Evropa Nostre na jučerašnjem zasedanju jednoglasno je doneo odluku o podršci inicijativi protiv izgradnje gondole i najavio posetu evropske delegacije stručnjaka Beogradu.” – rekla je Subotić.

Inicijatori peticije i borbe za očuvanje Beogradske tvrđave su:

Evropa Nostra Srbija, Društvo konzervatora Srbije, Srpsko arheološko društvo, Nacionalni komitet ICOM Srbija, Nacionalni komitet ICOMOS Srbija, Muzejsko društvo Srbije, UNESCO katedra za kulturnu politiku i menadžment Univerziteta umetnosti u Beogradu, Institut za urbane politike, Institut za studije Podunavlja, Centar za teorijsku arheologiju Filozofskog fakulteta u Beogradu, Odeljenje za arheologiju Filozofskog fakulteta u Beogradu, Asocijacija nezavisna kulturna scena Srbije, Docomomo Srbija, Balkanska muzejska mreža i Mreža za nasleđe Jugoistočne Evrope.

Kontakt osobe:

dr Višnja Kisić,
generalna sekretarka
Evropa Nostra Srbija

visnja@europanostraserbia.org

dr Monika Milosavljević
upravnica
Centar za teorijsku arheologiju
Filozofski fakultet u Beogradu
monika.milosavljevic@gmail.com

Tijana Zebić
koordinatorka
Evropa Nostra Srbija
europa.nostra.srbia@gmail.com